

Vecāku aizbraukšana peļņā uz gadu vai ilgāk atņem bērnam vissvarīgāko – tuvu cilvēka mīlestību un rūpes, ko var sniegt tikai līdzās esoši vecāki.

Neesi vienaldzīgs pret savu bērnu!
Pirms aizbrauc, padomā - kas notiks ar bērnu, vai viņam būs viss nepieciešamais? Kas šajā laikā par bērnu rūpēsies un viņu pārstāvēs?

Vai esi aizdomājies, *ko bērns jūt un kas ar viņu notiek*, kad vairs neesat kopā?

- Bērniem var rasties mācīšanās, uzvedības un veselības problēmas, kā arī psiholoģiska un sociāla rakstura grūtības
- Bērni jūtas vainīgi, pamesti un nemīlēti
- Bērns mīl savus vecākus, bet tajā pašā laikā jūtas dusmīgs, ka vecāki viņu pametuši. Šis dusmas bērns ne vienmēr izrāda ārēji, tāpēc jābūt vērtīgiem
- Bērni var izjust trauksmi un bailes - vai vecāki viņus vēl mīl, ja nebrauc tik ilgi atpakaļ, vai nepametīs pavisam? Trauksmes un baiļu pretējā puse ir agresija ar visām tās sekām

Ko saka bērni...

„...Tēt...es jau sen gribēju tev pateikt, ka es gribētu, lai tu biežāk būtu ar mani...Vispār es neesmu tevi redzējusi jau vairāk kā gadu...Es nejūtu, ka man būtu īsta ģimene...”

„Galvenais, ko es gaidu no saviem vecākiem, ir mīlestība. Es gribu, lai viņiem nekad nav jāšaubās par manu mīlestību pret viņiem”

„...Viņi domā, ka man nekas netrūkst, ka esmu laimīga, taču man pietrūkst manas ģimenes. Ne mamma, ne tētis man nekad nav teikuši, ka mani mīl...”

„Bieži vien jūs daudz strādājat. Es tik reti jūs satieku, bet ir reizes, kad man vajag tieši jūs!!!_Bet jūsu nav...es sēžu kā melnā caurumā un domāju. Kas tā par dzīvi?”

„Man ir daudzas lietas, kuras es vēlētos izrunāt ar mammu, bet kā lai es to izdaru, ja mammas gandrīz nav mājās un man ir arī kauns vai bailes viņai kaut ko stāstīt, jo, kā jau es teicu, man liekas, ka viņa mani nesapratīs.”

Rīgas domes Sabiedriskās kārtības uzturēšanas fonda un Rīgas Atkarības profilakses centra konkurss „Es gribu Jums pateikt...”

Rakstījuši 7. klašu skolēni

TU AIZBRAUC BĒRNS PALIEK ...

**Kas jāzina
vecākiem, kuri dodas
darbā uz ārvalstīm un
atstāj bērnus Latvijā**

JA TOMĒR ESI NOLĒMIS AIZBRAUKT:

Nem vērā, ka līdz pilngadībai bērns ir vecāku aizgādībā. Tas nozīmē, ka vecākiem ir tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Tavas prombūtnes laikā var rasties situācija, kad bērnam nepieciešama pārstāvība, piemēram, ir laiks saņemt pasi, jāizmanto ārstniecības iestādes pakalpojumi, jāšķērso robeža u.c.

KO DARĪT?

- pastāsti bērnam saprotamā valodā, **kādēļ** uz laiku dodies prom no ģimenes, uzsver, ka joprojām viņu ļoti mīli
- informē skolu, kurā bērns mācās, par vecāku ilgāku prombūtni
- nokārto ģenerālpilnvaru personai, kuras aprūpē bērns tiks atstāts (tajā precīzi jāparedz, kādiem gadījumiem tā būs nepieciešama, kā arī jānorāda derīguma termiņš vai jāparedz nosacījumi, kad pilnvara izbeidzas)
- nokārto notariāli apliecinātu piekrišanu valsts robežas šķērsošanai bērnam, jo bērnam robežas šķērsošanas vietā ir jāuzrāda vismaz viena vecāka notariāli apliecināta piekrišana bērna izceļošanai no valsts.
  - atceries, ka persona, kuras aprūpē bērns atradīsies tavas prombūtnes laikā, nav tiesīga dot piekrišanu bērnam šķērsot valsts robežu

KUR TO VAR NOKĀRTOT?

- pie zvērināta notāra
- bāriņtiesā, kuras darbības teritorijā nav notārs

CIK TAS MAKSĀ?

Pēc zvērināta notāra pakalpojumu takses, par ģenerālpilnvaru jāmaksā 13 lati, par speciālpilnvaru – 10 latu, par pilnvaru pensijas, pabalstu, uzturīdzekļu saņemšanai – 1 lats, par pilnvaru nepilngadīgo interešu pārstāvībai – 3 lati. (www.tiesas.gov.lv, www.latvijasnotars.lv).

Salīdzinoši, par pilnvaras sagatavošanu Latvijas Republikas vēstniecībā Īrijā tiek iekasēta EUR 10 valsts nodeva un EUR 10 konsulārā nodeva, kā arī EUR 5 kā valsts nodeva par katru pilnvaras izrakstu.

TOMĒR NEAIZMIRSTI! Lai arī izmaksas ir gandrīz vienādas, tavs bērns var nokļūt situācijā, kad kavēšanās ar pilnvaras noformēšanu var kaitēt bērna veselībai, dzīvībai vai viņa tiesību īstenošanai.

Atceries, ka arī persona, kuras aprūpē bērns atstāts, var netikt galā ar saviem pienākumiem un tai var būt vajadzīga palīdzība

KUR TO VAR SAŅEMT?

- Ja personai rodas sociāla rakstura problēmas vai nepietiek līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai – jāvēršas savas pašvaldības sociālajā dienestā
- Ja rodas domstarpības ar bērnu – jāvēršas pēc palīdzības savas pašvaldības bāriņtiesā

- Ja rodas psiholoģiska rakstura problēmas, var saņemt Bērnu un ģimenes lietu ministrijas apmaksātas psihologa konsultācijas (tāl. 7356497)

Uzticības tālruni

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Uzticības tālrunis bērniem un pusaudžiem – 8006008

Krīzes centra "Skalbes" diennakts palīdzības tālrunis - 7222922

Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Bāriņtiesu uzraudzības un metodiskās vadības departaments - 7356508

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija - 7359133; 7359130; 7359131

KAS NOTIEK, JA VECĀKI AIZMIRST PAR SAVIEM PIENĀKUMIEM?

Darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā netiek ievērotas bērna tiesības (bērna atstāšana bez minimāliem iztikas līdzekļiem, pajumtes, aprūpes, aizbildnības), vai citas darbības, kas ierobežo bērna personiskās vai īpašuma tiesības un brīvības, uzskatāmas par amorālām un pretlikumīgām. (Bērnu tiesību aizsardzības likums).

Bērnu tiesību neievērošana var būt par pamatu bāriņtiesai pieņemt lēmumu par bērna aprūpes tiesību atņemšanu vai lietas par aizgādības tiesību atņemšanu ierosināšanu tiesā.